

Informerend stuk in besluitvormingstraject – 1 minuut versie

1 Onderwerp

Operationeel Plan Energieprogramma Limburg 2010

2 Aanleiding (aankruisen)

- 0 Uitvoering motie
- 0 Nakomen toezegging van GS
- 0 Uitvoering beleid conform programmabegroting
- x Vaste afspraak tussen GS en PS
- 0 Vervolg op voorstel
- 0 Nieuw beleid in verband met ...

3 Bevoegdheid

Autonoom beleid van Provinciale Staten

4 Voorstel aan Provinciale Staten

Het voorliggende Operationele Plan vloeit voort uit het Energieprogramma dat op 7 november 2008 is vastgesteld. Gedurende de uitvoering van het Energieprogramma wordt jaarlijks een Operationeel Plan opgesteld. Dit tweede Operationele Plan is gebaseerd op de voortgang van de energie transitieprojecten en processen uit het Energieprogramma, over 2010 met een doorloop naar 2011.

Normaal gesproken wordt in het Operationele Plan ook ingegaan op mogelijke accentverschuivingen in het Energieprogramma. Een bijstelling van het Energieprogramma is in dit Operationeel Plan echter niet aan de orde, enerzijds omdat het Witboek Duurzame Energie – dat separaat aan uw Staten wordt voorgelegd - voorziet in de wijze waarop de energietransitie (en dus de uitvoering van het Energieprogramma) kan worden versneld, anderzijds omdat de komende provinciale verkiezingen op 2 maart 2011 aanleiding kunnen geven tot aanpassing van het Energieprogramma. Om die reden zijn in het Energieprogramma tussendoelstellingen gesteld voor de periode tot 2011 en lopen ook de huidige energie transitieprojecten grotendeels af in 2011. In oktober 2011 zullen aan de hand van het nieuwe coalitieprogramma nieuwe tussendoelstellingen voor de komende periode tot 2015 kunnen worden geformuleerd

Aan Provinciale Staten wordt voorgesteld:

Kennis te nemen van de voortgang van de uitvoering van het Energieprogramma Limburg in het bijgevoegde Operationele Plan Energieprogramma Limburg 2010

5 Kosten en dekking

Dit Operationele Plan is een rapportage van de stand van zaken van de uitvoering van het Energieprogramma over de periode 2010 met een doorkijk naar 2011. Het betreft lopende projecten. Er worden geen aanvullende voorstellen gedaan. In oktober 2011 zullen aan de hand van het nieuwe coalitieprogramma voor het Energieprogramma nieuwe tussendoelstellingen voor de komende periode tot 2015 worden geformuleerd. Waarbij dan tevens voorstellen zullen worden opgenomen voor de financiering en dekking ervan.

Informerend stuk in besluitvormingstraject

1 Onderwerp

Operationele Plan Energieprogramma Limburg 2010

2 Inleiding/aanleiding incl. beoogd resultaat

Het voorliggende Operationele Plan vloeit voort uit het Energieprogramma dat op 7 november 2008 is vastgesteld.

Gedurende de uitvoering van het Energieprogramma wordt jaarlijks een Operationeel Plan opgesteld. Dit tweede Operationele Plan rapporteert over de voortgang van de transitieprojecten en processen uit het Energieprogramma, over 2010 en geeft een doorkijk naar 2011.

Beoogd wordt uw Staten inzicht te verschaffen in de voortgang van de uitvoering van het Energieprogramma.

3. Bevoegdheid

Autonoom beleid van Provinciale Staten

4. Voorstel aan Provinciale Staten en/of Statencommissie

Aan Provinciale Staten wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de voortgang van de uitvoering van het Energieprogramma Limburg in het bijgevoegde Operationele Plan Energieprogramma Limburg 2010.

5. Toelichting / onderbouwing

Gedurende de uitvoering van het Energieprogramma wordt jaarlijks een Operationeel Plan opgesteld. Dit tweede Operationele Plan is gebaseerd op de voortgang van de transitieprojecten en processen uit het Energieprogramma, over 2010 en een doorloop naar 2011.

In het Energieprogramma is de doelstelling opgenomen dat Limburg in 2020: haar CO₂-uitstoot met 20% heeft verlaagd ten opzichte van 1990, 20% van haar energiebehoefte duurzaam opwekt en 20% energie heeft bespaard ten opzichte van 2005. Als tussendoelstelling wordt nagestreefd dat in Limburg in 2011 (t.o.v. 2005) 5% energie is gespaard, 5% duurzame energie wordt opgewekt en (t.o.v. 1990) 6% CO₂ is gereduceerd. De Provincie richt zich daarbij op de volgende pijlers: energiebesparing, zonne-energie, biomassa en geothermie/WKO. De uitvoering van het programma loopt over twee sporen; enerzijds door transitieprojecten, anderzijds door het stimuleren van het transitieproces zelf.

Normaal gesproken wordt in het Operationele Plan ook ingegaan op mogelijke accentverschuivingen in het Energieprogramma. Een bijstelling van het Energieprogramma is in dit Operationeel Plan echter niet aan de orde, enerzijds omdat het Witboek – dat tegelijkertijd aan uw Staten wordt voorgelegd – voorziet in de wijze waarop de energietransitie (en dus de uitvoering van het Energieprogramma) kan worden versneld, anderzijds omdat de komende provinciale verkiezingen op 2 maart 2011 aanleiding kunnen geven tot aanpassing van het Energieprogramma. Om die reden zijn in het energieprogramma tussendoelstellingen gesteld voor de periode tot 2011 en lopen ook de huidige energie transitieprojecten grotendeels af in 2011. In oktober 2011 zullen aan de hand van het nieuwe coalitieprogramma nieuwe tussendoelstellingen voor de komende periode tot 2015 kunnen worden geformuleerd.

Nu, aan het einde van de huidige coalitieperiode, is het ook zinvol om terug te kijken. Er is veel gebeurd sinds de vaststelling van het Energieprogramma eind 2008, niet alleen betreffende het op gang brengen van een energietransitie maar ook betreffende de versterking van de economische potentie op dit terrein. Waarbij naast de concrete resultaten van de energie transitieprojecten, er in de regio ook al een duidelijk proces van *anders denken* – en vooral *doen* – ten aanzien van energie is te zien.

Het betreft onder andere:

- De gunning heeft plaatsgevonden voor de bouw van niet één, maar twee Duurzame Energiecentrales Limburg (DECL) op de locaties Belvédère te Maastricht en Klavertje-4 te Venlo. Deze twee DECL's zullen in totaal voor 65.000 huishoudens duurzame elektriciteit opwekken.
- Op 1 oktober 2009 liep de eerste Limburgse Energiesubsidie (LES-1) af. De meeste gemeenten (38) deden mee aan de regeling. Het totale budget bedroeg € 3,5 miljoen. Met de regeling zijn 1.500 particuliere woningeigenaren op zeer korte termijn bereikt. De Limburgse Energiesubsidie is daarmee zo'n groot succes gebleken, dat er per 1 maart 2010 een vervolg is gekomen voor particuliere woningeigenaren. 25 Gemeenten nemen deel aan deze LES-2, met een totaal subsidieplafond van circa € 5,2 miljoen. De regeling loopt tot 1 april 2012.
- Op 1 januari 2011 wordt daarnaast voor particuliere woningeigenaren een provinciale subsidieregeling zonnepanelen opengesteld met een looptijd van een jaar. Deze regeling heeft een budget van €1,4 miljoen, waarmee minimaal 1.400 huishoudens kunnen worden bereikt.
- Er zijn 24 gemeenten die het zogenaamde 'Omschakelconvenant' tussen Provincie en gemeenten uitvoeren en in dat kader eigen projecten uitvoeren. Daarnaast worden er ook gezamenlijke projecten opgepakt, met een gemeenschappelijke voorbereiding en uitvoering. Deze gezamenlijke projecten worden ondersteund door het Omschakelpunt dat in 2010 is gestart.
- Drie Energieke Bedrijventerreinen zijn geselecteerd, en zijn begonnen om te komen tot collectieve energiebesparing en gebruik van duurzame energie, met name gericht op de benutting van restwarmte. Op 16 juni 2010 is het Interreg IV A-project "Broeikasgasreductie en duurzame energie op bedrijventerreinen" door de Interreg-stuurgroep goedgekeurd. Van de projectomvang van € 5 miljoen komt ongeveer € 1,1 miljoen terecht bij de drie Limburgse 'Energieke Bedrijventerreinen'.

- Ten aanzien van de eigen gebouwen (Gouvernement en Limburgse musea) zijn de energieonderzoeken uitgevoerd, is grotendeels het pakket energiebesparende maatregelen geformuleerd en wordt in 2011 gestart met de (voorbereiding van) de uitvoering van de maatregelen.
- Om de adviserende rol van installateurs te vergroten, is in 2010, samen met de branchevereniging, Agentschap NL, Syntens en de gemeente Kerkrade, het project 'Installateur als Ambassadeur' van start gegaan met een tweetal themabijeenkomsten en de samenstelling van een zogenaamde 'instrumentenkoffer' voor installateurs die kiezen voor een duurzame en integrale aanpak.
- Een businesscase en een marktconsultatie medio 2010 hebben laten zien dat het warmtenet 'het Groene Net' een kansrijk project is. Op basis van resultaten van nu lopende aanvullende onderzoeken zal een voorstel voor overheidsparticipatie in het Groene Net aan de gemeenten en Provincie worden voorgelegd. Na een positief besluit zal in 2011 de aanbestedingsprocedure worden gestart. Het Groene Net zal er voor zorgen dat restwarmte van de industrie USG/Chemelot en de biomassacentrale Sittard (BES) naar afnemers in de gemeenten Sittard-Geleen, Beek en Stein kan worden gedistribueerd. Dit zal uiteindelijk leiden tot een jaarlijkse besparing van 26,4 miljoen m³ en per jaar wordt 47.000 ton CO₂ uitstoot vermeden.
- Naar aanleiding van de landelijke ontwikkelingen op het gebied van windenergie en de te verwachten wettelijke provinciale realisatienorm van ca. 60 MW voor de provincie Limburg in 2020, is besloten tot het opstellen van een POL-aanvulling windenergie. Naar verwachting zal deze POL-aanvulling in het voorjaar van 2012 een feit zijn. In de aanloop daar naartoe zal in ieder geval een landschapstudie, een MER-traject, een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) en een marktconsultatie plaatsvinden.
- OPAC: De Stichting O-PAC heeft in een interim-rapportage geconcludeerd dat OPAC een economisch kansrijk project is, mits aan een aantal essentiële voorwaarden wordt voldaan. De stichting geeft aan dat het project een dusdanige meerwaarde heeft dat investeren in verder onderzoek gerechtvaardigd is. Om uiteindelijke investeerders te bewegen daadwerkelijk te participeren in het project OPAC dienen de onzekerheden, die op dit moment nog in de businesscase zitten, teruggebracht te worden om risico en rendement goed te kunnen plaatsen. De Provincie neemt een faciliterende rol aan in de te verrichten studies en levert hieraan een financiële bijdrage.
- Energiebesparing en duurzame energie zijn belangrijke elementen in de wijkontwikkelingsplannen van de BBO Herstructurering Bouwen & Wonen. Dat geldt ook voor een aantal op gebiedsontwikkeling gerichte Beeldbepalende Ontwikkelingen (BBO's), zoals Klavertje-4, Avantis en A2-passage Maastricht.

Wordt gekeken naar de specifieke situatie van de provincie Limburg met betrekking tot duurzame energieopwekking dan is de schatting dat momenteel 2% tot 2,5% duurzame energie wordt opgewekt (Dat dit percentage zo laag is, vindt haar oorzaak aan het wegvallen van de bijstook van biomassa in de Clauscentrale). Bij de realisatie van de twee duurzame energiecentrales neemt dit percentage toe met 1,3%. De landelijke cijfers laten een vergelijkbaar beeld zien: het in Nederland gerealiseerde aandeel duurzame energieopwekking bedraagt in 2010 3,8% en staat daarmee ver af van de doelstelling, waardoor de realisatie ervan een ambitieuze exercitie is. Voor energiebesparing zijn minder concrete cijfers voorhanden. De energieconsumptie is als gevolg van de economische crisis weliswaar gedaald, maar verwacht wordt dat deze weer stijgt zodra de economie aantrekt.

De inzet van de Provincie voor 2010 was met name gericht op het versnellen van de in 2009 ingezette weg om via een aantal aansprekende energie transitieprojecten invulling te geven aan de vergroting van het bewustwordingsproces in Limburg met betrekking tot de kansen voor energiebesparing en duurzame energieopwekking en dus ook voor de versterking van de Limburgse economie. Het initiatief ligt vooral ook bij marktpartijen en andere initiatiefnemers. Maar in de regio is er dan ook al een duidelijk proces van *anders denken* – en vooral *doen* – ten aanzien van energie te zien.

6. Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten

Het Operationele Plan Energieprogramma Limburg is een nadere invulling van de programmadoelstelling Limburg Energiek als onderdeel van het coalitieprogramma Bereikbaar en Duurzaam Limburg (Fysiek Domein).

7. Juridische aspecten – deregulering

Niet van Toepassing.

8. Verbindingslijnen en andere visies

Het Energieprogramma en het Operationele Plan passen in de verbindingslijn Duurzaamheid. Energiebesparing en Duurzame Energie is binnen deze verbindingslijn één van de meest prioritaire thema's. Tevens is er een relatie met de verbindingslijn gebiedsontwikkeling, waarbij met name duurzame energieopwekking integraal onderdeel kan zijn van gebiedsontwikkeling.

9. Verdere planning en procedure

In oktober 2011 zullen aan de hand van het nieuwe coalitieprogramma nieuwe tussendoelstellingen binnen het Energieprogramma voor de komende periode tot 2015 worden geformuleerd

10. Periodieke informatie

Het Operationele Plan rapporteert jaarlijks over de uitvoering van het Energieprogramma

11. Communicatie

N.v.t.

12. Bijlagen ter inzage en/of meegezonden

Operationele Plan Energieprogramma Limburg 2010